

CDCP: Podielové spoluvlastníctvo cenných papierov je nevýhodné

Harmonizácia kapitálových trhov EÚ presadzovaná cez spoločný systém vyrovnania Target 2-Securities (T2S) poukázala na slovenské špecifikum, ktoré európska prax nepozná. Týka sa evidencie podielov k spoločne vlastneným zaknihovaným cenným papierom na viacerých účtoch majiteľov.

K vzniku podielového spoluvlastníctva cenných papierov dochádza najčastejšie v rámci konania o dedičstve alebo v rámci vyporiadania bezpodielového spoluvlastníctva manželov po rozvode. Môže k nemu dôjsť aj na základe kúpnej zmluvy či zmluvy o darovaní cenných papierov. Každý spoluvlastník má potom na svojom účte majiteľa evidovaný podiel zo zaknihovaných cenných papierov, ktorý je určený zlomkom. Podľa štatistík Centrálného depozitára cenných papierov SR (CDCP) sú v súčasnosti v podielovom spoluvlastníctve evidované zaknihované cenné papiere cca 57 emitentov, pričom na účtoch majiteľov je evidovaných spolu 15 557 podielov. Veľkosť evidovaných spoluvlastníckych podielov sa pohybuje v rozmedzí od 1/2 až po 1/10 000.

Príklady zo zahraničia

V krajinách s podobným spôsobom držby cenných papierov ako na Slovensku, zdedené cenné papiere nedelia na spoluvlastnícke podiely. „Ak sú súčasťou dedičského konania v Slovinsku fyzické osoby, jednotlivé akcie nie je možné deliť. Ak sa napríklad delia 4 ks akcií medzi troch dedičov, každému dedičovi sa na účet pripíše 1 akcia a posledný cenný papier, pokiaľ sa dedičia nedohodnú, zostáva na účte zomrelého,“ konštatuje Dagmar Kopuncová, obchodná riaditeľka CDCP SR, a.s. Obdobne v Rumunsku na základe domácej legislatívy akcie nie sú deliteľné. Finančné nástroje, ktoré spoločne vlastní dve alebo viac osôb, sú evidované na účte, ktorý je v spoluvlastníctve týchto osôb. Ak je viacero dedičov, práva k finančným nástrojom môžu títo dedičia vykonávať spoločne, alebo ich môže vykonávať spoločný zástupca. Ak sa dedičia rozhodnú rozdeliť si finančné nástroje medzi seba, môže to byť len v celých kusoch.

Nevýhodné spoluvlastníctvo a problematická evidencia

Navrhnuť riešenie problematickej evidencie spoluvlastníckych podielov zaknihovaných cenných papierov by mala pracovná skupina, ktorej členmi budú zástupcovia CDCP, NBS, Ministerstva financií SR a Ministerstva spravodlivosti SR. CDCP však upozorňuje, že k náprave tohto stavu by mohli prispieť aj samotní spoluvlastníci cenných papierov, pre ktorých je vlastníctvo cenných papierov v podielovom spoluvlastníctve a priori nevýhodné. „K spoločne podielovo vlastnenému cennému papieru si môže každý spoluvlastník uplatňovať vlastnícke právo len v podiele, ktorý je určený zlomkom. Akékoľvek nakladanie s takýmito cennými papiermi je preto veľmi komplikované a vyžaduje si zainteresovanosť všetkých spoluvlastníkov,“ vysvetľuje JUDr. Michal Ninis, vedúci odboru Obchodných služieb CDCP. V dôsledku toho dochádza aj k celkovému zníženiu atraktivity cenných papierov, ktoré sú predmetom podielového spoluvlastníctva, pretože potenciálni kupujúci o ne nemajú záujem. Z uvedeného je zrejmé, že v záujme každého spoluvlastníka cenných papierov je, aby sa s ostatnými spoluvlastníkmi vysporiadal.

Kontakt:

Ing. Dagmar Kopuncová

obchodná riaditeľka

CDCP SR, a.s.

tel.: 02/ 59 395 125

e-mail: dagmar.kopuncova@cdcp.sk